

Sygn. akt: I C 1510/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19.05.2021 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Dominik Bednarski
Protokolant:	sekr. sądowy Beata Pułka

po rozpoznaniu w dniu 19.05.2021 r. w Grudziądzu

sprawy z powództwa: **B. M.**

przeciwko: **(...) S.A. w G.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

orzeka:

1. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Grudziądzu Wydział I Cywilny z 23 października 2019 roku, sygn. akt I C 2250/16 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności 25 marca 2020 roku - **w zakresie jego pkt I. i V.;**
2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 168,30 zł (sto sześćdziesiąt osiem 30/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1510/20

UZASADNIENIE

Pozwem skierowanym przeciwko **(...) S.A. w G.** powódka **B. M.**, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Grudziądzu I Wydział Cywilny z dnia 23 października 2019 r., sygnatura akt I C 2250/16, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 25 marca 2020 roku w części, tj. w zakresie jego punktu I i V. Ponadto pozwana wniosła o zabezpieczenie powództwa. W uzasadnieniu m.in. wskazała, że przeciwko powódce zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne z wniosku pozwanego wierzyciela. Przed wszczęciem egzekucji powódka spełniła świadczenie na aktualny rachunek bankowy służący do rozliczeń z pozwanym. Zobowiązanie wygasło, jednak pozwany wystąpił z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności i złożył wniosek o wszczęcie egzekucji (k. 3-5).

Postanowieniem z dnia 10 września 2020 roku Sąd Rejonowy w Grudziądzu zabezpieczył powództwo poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu M. W. pod sygn. akt Km 2192/20 (k. 19).

W odpowiedzi na pozew, pozwany - reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika - wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów

zastępstwa procesowego według norm przypisanych. W uzasadnieniu podniósł m.in., że powódka dokonała wpłaty na łączną kwotę 109,57 zł na rachunek bankowy wskazany powódce w celu bieżących wpłat za bieżące zużycie energii na podstawie wystawionych faktur. Pozwany wskazał, że konto, na które powódka powinna wpłacić należność z tytułu wyroku wydanego w sprawie I C 2250/16 został podany w pozwie złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w 2016r., w związku z czym należność wpłacona przez powódkę w dniu 9 grudnia 2019 roku została przeznaczona na spłatę bieżących należności za energię elektryczną (k. 30-32).

W piśmie procesowym z dnia 30 grudnia 2020 roku powódka wniosła jak w pozwie. W uzasadnieniu wskazała, że powódka nie otrzymała żadnego wezwania do zapłaty, w którym byłby podany numer rachunku bankowego do dokonania płatności z tytułu należności dla pozwanego wynikającego z wyroku Sądu Rejonowego w Grudziądzu w sprawie I C 2250/16. Ponadto wskazała, że zapłata miała miejsce 3 lata po wniesieniu pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Pozwana podała, że w tytule przelewu wyraźnie wskazała, że zapłata jest dokonywana w związku z wyrokiem Sądu Rejonowego w Grudziądzu, sygn. akt I C 2250/16 (k. 46).

Sąd ustalił, co następuje:

Wyrokiem z dnia 23 października 2019 roku w sprawie sygn. akt I C 2250/16 Sąd Rejonowy w Grudziądzu zasądził od B. M. na rzecz (...) S.A. w G. kwotę 82,13 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty (pkt I. wyroku). W pkt V. przedmiotowego wyroku nadano mu rygor natychmiastowej wykonalności co do pkt I. Powyższemu wyrokowi nadano klauzulę wykonalności 25 marca 2020 roku w zakresie jego punktu I i V.

Dnia 9 grudnia 2019 roku, działając w imieniu powódki, jej synowa A. M. dokonała przelewu kwoty 109,57 zł na należący do pozwanego rachunek bankowy nr (...). W tytule przelewu podano: „B. M. nr klienta (...), zapłata w zw. z wyrokiem Sądu Rejonowego w Grudziądzu sygn. akt I C 2250/16”.

Dnia 29 grudnia 2019r. pozwany wystawił pozwanej fakturę, w której wskazał nadpłatę w wysokości 109,57zł.

Dnia 1 marca 2020r. pozwany wystawił pozwanej fakturę, w której wskazał nadpłatę w wysokości 37,21zł.

Dnia 24 lipca 2020r., na postawie w/w tytułu wykonawczego pozwany wszczął przeciwko powódce postępowanie egzekucyjne, które prowadzone było przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu M. W. pod sygn. akt Km 2192/20. We wniosku egzekucyjnym pozwany domagał się należności głównej w kwocie 82,13 zł, odsetek wliczonych zgodnie z tytułem wykonawczym, na dzień 1.07.2020 r. w kwocie 87,17 zł wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz kosztów postępowania klauzulowego w kwocie 120,00 zł. Powódka została o tym poinformowana zawiadomieniem o wszczęciu egzekucji z dnia 29 lipca 2020 roku, doręczonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu M. W., sygnatura akt Km 2192/20. W odpowiedzi, pismem z dnia 10 sierpnia 2020 r. powódka poinformowała Komornika, że spełniła świadczenie wynikające z Wyroku Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 23 października 2019 roku, sygn. akt I C 2250/16 przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego. Przesłała Komornikowi potwierdzenie przelewu kwoty 109,57 zł z dnia 9 grudnia 2019 roku.

(dowody: wyrok Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 23.10.2019r. - k. 10, dowód przelewu – k. 11, wniosek o wszczęcie egzekucji - akta Km 2192/20, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru akta - Km 2192/20, pismo powódki z dnia 10.08.2020 wraz z potwierdzeniem przelewu - akt Km 2192/20, przesłuchanie powódki - k. 57 akt, faktury – k. 40-41 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony stan faktyczny ustalony został w oparciu o dokumenty przedłożone przez strony, a także uzyskane przez Sąd działający z urzędu. Nie budziły one wątpliwości co do ich autentyczności i prawdziwości. Ustalono go też w oparciu o zeznania powódki B. M., które Sąd ocenia jako wiarygodne.

Jak stanowi art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie,

wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia.

W ocenie Sądu wobec uiszczenia przez powódkę całości należności zobowiązanie – po powstaniu tytułu egzekucyjnego - wygasło.

Zgodnie z art. 454 k.c. jeżeli miejsce spełnienia świadczenia nie jest oznaczone ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione w miejscu, gdzie w chwili powstania zobowiązania dłużnik miał zamieszkanie lub siedzibę. Jednakże świadczenie pieniężne powinno być spełnione w miejscu zamieszkania lub w siedzibie wierzyciela w chwili spełnienia świadczenia; jeżeli wierzyciel zmienił miejsce zamieszkania lub siedzibę po powstaniu zobowiązania, ponosi spowodowaną przez tę zmianę nadwyżkę kosztów przesłania. Jeżeli zobowiązanie ma związek z przedsiębiorstwem dłużnika lub wierzyciela, o miejscu spełnienia świadczenia rozstrzyga siedziba przedsiębiorstwa.

W orzecznictwie przesądzono, iż przy rozliczeniach bezgotówkowych miejscem świadczenia jest rachunek bankowy wierzyciela (zob. np.: wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 28 lutego 1991 r., I ACr 20/91, OSA 1992/3/23).

Świadczenie bezgotówkowe zostaje spełnione w dniu uznania rachunku bankowego wierzyciela. W tym samym dniu następuje wygaśnięcie zobowiązania dłużnika (por.: Naworski Jerzy Paweł, Glosa do wyroku SN z dnia 8 listopada 1989 r., III CRN 345/89, Palestra 1992/1-2/88 teza 1).

Możliwa jest oczywiście sytuacja, gdy wierzyciel posiada kilka rachunków bankowych. Jednakże wierzyciel może wymagać spełnienia świadczenia na **konkretny swój rachunek** jedynie w wypadku, gdy strony tak się umówiły (zob. np.: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 października 2003 r., I ACa 842/03, uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 14 lutego 2002 r. III CZP 81/01, wyrok Sądu Okręgowego - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 19 września 2011 r., teza 2, XVII AmC 145/10, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 października 2003 r. I ACa 842/03).

Dlatego argument pozwanego zasadzający się na twierdzeniu, iż w pozwie z 2016r. wskazał powódce konkretny rachunek bankowy Sąd uznaje za chybiony. Abstrahując już od tego, że pozwany w ogóle takiego faktu nie udowodnił. Tym bardziej nie udowodnił też, iż strony umówiły się, że zapłata ma nastąpić na rachunek wskazany w pozwie z 2016r.

Niezależnie od powyższych rozważań wedle art. 451 § 1 k.c. dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Należy podkreślić, iż powódka, dokonując w dniu 9 grudnia 2019r. zapłaty podała numer klienta i wskazywała dokładnie na poczet jakiej należności ma zostać zarachowana dana wpłata. Kwestie wewnętrznej organizacji pozwanego oraz wskazanie w późniejszych fakturach nadpłaty nie mają tu żadnego znaczenia.

Za uwzględnieniem powództwa, niejako subsydiarnie, przemawiała treść art. 5 k.c. Zgodnie z tym przepisem nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. W wyjątkowych wypadkach zachowanie wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym może stanowić nadużycie prawa (art. 5 KC), uzasadniające pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności (art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.) – tak np.: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2018 r., II CSK 664/17, teza II, opubl. OSNC 2019/7-8/79. Co do zasady zachowanie pozwanego polegające na wszczęciu i kontynuowaniu egzekucji po tym, jak będąca osobą starszą powódka uiszczała całą należność jeszcze przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego na służący do aktualnych rozliczeń rachunek pozwanego wyraźnie wskazując tytuł przelewu, potem zaś, po wszczęciu egzekucji, niezwłocznie skierowała do pozwanego stosowne pisma, nie może być uważane za

wykonywanie swego prawa i nie korzysta z ochrony prawnej. Sprzeciwia się ono elementarnym regułom uczciwości obrotu oraz koniecznego szacunku dla interesów drugiej strony.

Z podanych względów powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Dlatego na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. orzeczono jak w punkcie I. sentencji wyroku.

O kosztach procesu w punkcie II. wyroku orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Powódka wygrała niniejszą sprawę w całości, w związku z czym należał się jej zwrot wszystkich poniesionych kosztów procesu, na które składały się opłata sądowa od pozwu w kwocie 30 zł, wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym w wysokości 90 zł (§ 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych /tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 265/), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wydatki pełnomocnika na korespondencję i parking w łącznej kwocie 31,30 zł.